

بسم الله الرحمن الرحيم

مقایسه نظام دادرسی اداری ایران با فرانسه و انگلیس

مؤلف: یاسر بهشتی راده - حسن محمدی بانگوار

www.ketab.ir

سرشناسه : بهشتی زاده، یاسر، ۱۳۶۷ -

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام

عنوان و نام پدیدآور : مقایسه نظام دادرسی اداری ایران با فرانسه و انگلیس / مولف یاسر بهشتی ، حسن محمدی بانگار.

مشخصات نشر : تهران : آوانگارد، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۱۰۴ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۹۱-۶۴-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

موضوع : آیین دادرسی اداری — ایران

موضوع : آیین دادرسی اداری — انگلستان

موضوع : آیین دادرسی اداری — فرانسه

موضوع : حقوق اداری — ایران

موضوع : حقوق اداری — انگلستان

موضوع : حقوق اداری — فرانسه

موضوع : حقوق تطبیقی

شناسه افزوده : محمدی بانگار، حسن، ۱۳۶۶ -

رده بندی کنگره : ۱۳۹۴۱۵۵۹KMH ۷۱۳م

رده بندی دیویی : ۶۶۲/۳۴۲

شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۲۶۳۲۰

مقایسه نظام دادرسی ایران / فرانسه و انگلیس

یاسر بهشتی زاده- حسن محمدی بانگار

آوانگارد

اول

اول

معصومه چگنی

۹۷۸-۶۰۰-۷۸۹۱-۶۴-۳

۱۰۰۰

خرم آباد- چهارراه فرهنگ- روبروی مسجد صاحب الزمان انتشارات آوانگارد

۰۹۱۲۸۹۲۳۵۴۱-۰۶۶۳۳۳۰۴۵۳۶

۲۵۰۰۰۰ ریال

■ نام کتاب:

■ تألیف:

■ ناشر:

■ ویرایش:

■ نوبت چاپ:

■ طراح و صفحه آرا:

■ شابک:

■ شمارگان:

■ مرکز پخش و توزیع:

■ قیمت:

۶	پیشگفتار.....
۹	فصل اول: مفاهیم و مبانی حقوق اداری.....
۹	مقدمه.....
۹	۱-۱- مفاهیم و ویژگی‌های حقوق اداری.....
۱۱	۱-۲- مفهوم اداره از نظر واژه شناسی فرانسوی و آمریکایی.....
۱۴	۱-۳- ویژگی‌ها و خصوصیات حقوق اداری.....
۱۶	۱-۴- منابع و اصول یادین حقوق اداری.....
۲۱	۱-۵- مقررات و ابیز نامه‌ها دولتی.....
۲۳	فصل دوم: آیین دادرسی اداری در ایران.....
۲۳	۲-۱- تاریخچه دادرسی اداری در ایران.....
۲۳	۲-۱-۱- دادرسی اداری در ایران پیش از انقلاب اسلام.....
۲۶	۲-۱-۲- دادرسی اداری پس از انقلاب اسلامی.....
۲۶	تشکیل دیوان عدالت اداری.....
۳۲	۱. تغییر در ترکیب شعب.....
۳۲	۲. توجه به سابقه قضایی قضات دیوان.....
۳۳	۳. تأسیس شعب تشخیص و حذف شعب تجدیدنظر.....
۳۳	۴. اعاده دادرسی.....
۳۳	۵. دخالت فرد ثالث.....
۳۳	۶. تشکیل واحد اجرای احکام.....
۳۴	۷. توجه به موضوع کارشناسی.....
۳۴	ز. لایحه پیشنهادی آیین دادرسی جدید دیوان.....
۳۴	ح. تصویب و ابلاغ آیین‌نامه اجرایی شوراهای حل اختلاف تخصصی دیوان عدالت اداری.....
۳۵	۲-۲- دادرسی اداری در ایران.....

۴۳	۲-۲- قوه قضائیه در ایران
۴۳	۲-۳-۱- وظایف قوه قضائیه
۴۴	۲-۳-۲- رییس قوه قضائیه
۴۵	۲-۳-۳- دادگستری
۴۶	۲-۳-۴- انواع محکمه
۴۸	۲-۳-۵- شرایط و صفات قضات
۴۹	۲-۴- دیوان عدالت اداری ایران
۴۹	۲-۴-۱- ساختار و جایگاه دیوان عدالت اداری
۵۰	۲-۴-۲- تشکیلات و صلاحیت و حدود اختیارات دیوان
۵۱	۲-۴-۳- شرایط انتخاب قضات و رسیدگی در دیوان
۵۱	۲-۴-۱- ترتیب رسیدگی در دیوان
۵۵	فصل سوم آیین دادرسی اداری در فرانسه
۵۵	۳-۱- شورای دولتی فرانسه
۵۵	۳-۱-۱- شورای دولتی فرانسه
۵۶	۳-۱-۲- تأسیس شورای دولتی فرانسه
۵۸	۳-۱-۳- تاریخچه شورای دولتی فرانسه از سال ۱۹۴۵
۶۱	۳-۱-۴- وظایف دولتی فرانسه
۶۳	۳-۲- دادرسی اداری در فرانسه
۶۳	۳-۲-۲- خصوصیات کلی دادرسی اداری در فرانسه
۶۵	۳-۲-۳- نظام دادرسی اداری فرانسه
۶۷	فصل چهارم: نظام دادرسی اداری در انگلیس
۶۷	۴-۱- پیشینه حقوق اداری انگلستان
۶۹	۴-۲- دادرسی اداری در انگلیس
۶۹	۴-۲-۱- بنیانهای حقوق اداری انگلیس

- ۷۱.....۴-۲-۲- منابع حقوق انگلستان.
- ۷۴.....۴-۳- قوه قضائیه انگلستان.
- ۷۴.....۴-۳-۱- ویژگی‌های قوه قضائیه انگلستان.
- ۷۶.....۴-۳-۲- دادگستری.
- ۸۲.....۴-۳-۳- نظارت دادگاه‌های قضایی بر اعمال و تصمیمات اداری.
- ۸۹.....۴-۳-۴- دادرسی اداری (بازنگری قضایی) حقوق اداری انگلیس.
- ۹۵.....فصل پنجم: مقایسه نظام دادرسی اداری ایران و انگلستان.
- ۹۵.....۵-۱- ایران و فرانسه.
- ۹۵.....۵-۱-۱- معیارهای صلاحیت دادرسی اداری در ایران و فرانسه.
- ۹۷.....۵-۱-۲- نظارت قضایی بر تصمیمات اداری فرانسه و ایران.
- ۹۹.....۵-۲- ایران و انگلیس.
- ۹۹.....۵-۲-۱- تفاوت نظام کامن لا و نظام حقوقی ایران.
- ۱۰۱.....۵-۲-۲- نحوه دادرسی.
- ۱۰۳.....منابع و مآخذ:

پیشگفتار

یکی از رابطه‌های مهم در یک جامعه سیاسی، رابطه فرمانروایان و فرمانبران یا به تعبیر دیگر رابطه مردم و حکومت است. حساسیت و اهمیت این رابطه امروزه در مقایسه با گذشته دوچندان شده است؛ زیرا پیشرفت‌های کنونی جوامع بشری سبب شده است

در زندگی اجتماعی و اقتصادی دخالت گسترده‌ای بکنند. گسترش حوزه فعالیت‌های دولت موجب افزایش اختلافات بین دولت و افراد شد که نیاز به حل و فصل داشت. اما ماهیت خاص این نوع دعاوی از جمله فانی و تخصصی بودن، نیاز به سرعت در رسیدگی و توجه به مقتضیات اداری - اجرایی و منافع عمومی ایجاب می‌کرد که این‌گونه دعاوی در مراجعی خاص و مجزا از دادگاه‌های عمومی رسیدگی شود. مسافران نیز غم مزیت‌هایی که این مراجع دارند، قانونگذار ایران بدون توجه کافی به ماهیت ترافعی آن‌ها و اصول حقوقی، این مراجع را تأسیس کرد؛ به گونه‌ای که می‌توان گفت یکی از ایرادات و شاید سرنوشت پستی از ایرادات وارد بر آن‌ها پراکندگی و عدم انسجام این مراجع است از طرف دیگر، چون اجرای این وظائف و مسئولیت‌های دولت بدون تعارض با حقوق و منافع خصوصی افراد نیست، به حکم عدالت نمی‌تواند آن بی‌اعتنا بود. برای تحقق عدالت در جامعه، قانونمند بودن رابطه حکومت و مردم ضروری است. «دادرسی اداری»، یکی از راه‌های تضمین قانونمندی این رابطه، اعطای حق شکایت و دادرسی از اعمال و تصمیمات مقامات اداری و دولتی به شهروندان است. نظارت بر اعمال و تصمیمات اداری به سه صورت ممکن است انجام شود. یک صورت آن است که این کار را خود دستگاه اداری یعنی قوه مجریه انجام دهد که از آن به «کنترل اداری» یاد می‌شود. روش دوم «کنترل پارلمانی» است؛ یعنی کنترل در نگاه اداری به کمک قوه مقننه صورت بگیرد و روش سوم «کنترل قضایی» است. روش کنترل قضایی را برای نظارت بر اعمال دستگاه‌های اداری، بر دو روش «اداری» و «پارلمانی» ترجیح داده‌اند. نظارت قضایی بر اعمال و تصمیمات اداری را اصطلاحاً «دادرسی اداری» می‌نامند. در این کتاب به دنبال بررسی مقایسه‌ای تشکیلات و شیوه دادرسی اداری در ایران و کشور انگلستان و فرانسه هستیم که در کشور انگلیس به شیوه کامن لا (common law) دادرسی اداری صورت می‌گیرد، حال آن که در ایران و فرانسه به این منظور دادگاه ویژه تشکیل می‌شود. بهره‌گیری از تجربیات سایر کشورها بویژه کشورهای موفق سرمایه و ظرفیتی برای کاهش منازعات در کشور می‌باشد. دادرسی اداری در کشور ما نسبتاً جوان

است و در دهه های اخیر در ایران مطرح شده است. همچنان که نظام قانون گذاری و پارلمان در کشور ما جوان است و سابقه آن به انقلاب مشروطیت بر می گردد. حال آن که نظام پارلمانی در انگلستان و فرانسه بسیار قدمت دارد و در واقع قدیمی ترین سنت پارلمانی متعلق به آن کشور است که از قرن سیزدهم میلادی تاکنون سابقه دارد. پارلمان بریتانیا بالاترین مرجع قانون گذاری در این کشور است و از دو بخش مجلس عوام و مجلس اعیان تشکیل شده که هر یک در سالن های ویژه خود در کاخ وست مینستر تشکیل جلسه می دهند. طبیعتاً چنین نظام پارلمانی و قانون گذاری ای می تواند تجاربی ارزشمند در اختیار ما قرار دهد. لذا بر آن شدیم در این کتاب که با بررسی دادرسی اداری در این کشور و مقایسه ایران با این کشورها از تجربیات این کشور در جهت بهبود و یا اصلاح نظام دادرسی اداری کشورمان استفاده کنیم

یاسر بهشتی زمستان ۹۴